

امتحانات متمرکز عمومی (سطح ۲)

رشته: ... پایه: ... سال: ...

مجموعه نهم سال اول ۹۷-۹۸

پایه سوم ۵ ساله
پایه پنجم ۷ ساله

مهر مدرسه

کد رهگیری:	۲۹۷۶/۰۵
تاریخ:	۱۳۹۷/۱۱/۱۵
منطقه:	منطق ۲
کتاب:	دروس فی علم المنطق
موضوع:	از ابتدای تصدیقات تا ابتدای صناعات خمس (ص ۲۳۰-۹۳) به استثنای نقض تام و نقض موضوع (ص ۱۶۰-۱۵۵)، براهین اشکال اربعه (ص ۱۸۲-۱۷۹) و (ص ۱۸۸-۱۸۴) و (ص ۱۹۲-۱۹۰)، از ابتدای مبحث اقترانی شرطی تا ابتدای قیاس استثنائی (ص ۲۰۸-۱۹۳) اقسام قضیه حمليه ۳ (اصل بحث ماده وجهت قضایا توضیح داده شود) (ص ۱۰۹-۱۰۹)، براهین عکس نقیض موافق و مخالف و از تنبیه تا آخر باب رابع (ص ۱۲۷-۱۲۲)

شماره نام صحیح اول	نمره عدد	نمره درصد
شماره نام صحیح دوم	نمره عدد	نمره درصد

نام و نام خانوادگی: ... نام پدر: ... کد ملی: ... مدرسه: ... استان: ...

۰/۵

۱- قضیه «اگر باران نیاید به کوهستان نمی‌رویم» چه نوع قضیه‌ای است؟ ص ۹۹ س ۳

- الف. شرطیه منفصله موجب ☐
- ب. شرطیه متصله سالبه ☐
- ج. شرطیه متصله موجب ☒
- د. شرطیه منفصله سالبه ☐

۰/۵

۲- نسبت دو قضیه بعضی الذهب اسود و بعضی الذهب لیس باسود چیست؟ ص ۱۳۶

- الف. داخل تحت تضاد ☒
- ب. تناقض ☐
- ج. تداخل ☐
- د. تضاد ☐

۰/۵

۳- نقض محمول قضیه «هیچ آبی جامد نیست» چیست؟ ص ۱۵۲

- الف. بعضی غیر آب‌ها، غیر جامدند. ☐
- ب. همه غیر آب‌ها، غیر جامدند. ☐
- ج. بعضی غیر جامدها آب‌اند. ☐
- د. هر آبی غیر جامد است. ☒

۰/۵

۴- قیاس «مساوات» به واسطه‌ی کدام قید از تعریف قیاس خارج می‌شود؟ ص ۱۶۳ س ۷

- الف. لذاته ☒
- ب. لزوم عنه ☐
- ج. متی سلّمت ☐
- د. مؤلف من قضایا ☐

۱

۵- طبق عبارت «لا اعتبار الا بالمحصورات» چرا در منطق به قضیه مهمله و طبیعی اعتباری نیست؟ ص ۱۰۲-۱ نمره

جواب: قضایای طبیعی چون در حکم قضایای شخصیه‌اند در علوم اعتبار ندارند. (نمره ۰/۵) قضایای طبیعی چون در حکم قضایای جزئیه‌اند در علوم اعتبار ندارند. (نمره ۰/۵)

۱

۶- قضیه ذهنیه و حقیقه را با مثال تعریف کنید. ص ۱۰۵-۱ نمره

جواب: قضیه ذهنیه: قضیه‌ای است که موضوع آن فقط در ذهن وجود دارد مثل اجتماع نقیضین غیر اجتماع مثلیین است. قضیه حقیقه: قضیه‌ای که موضوع آن در نفس الامر و واقع وجود دارد. مثل: کل ماء طاهر

۲

۷- نقیض، متضاد، متداخل و عکس نقیض مخالف قضیه «هر انسانی متفکر است» را بنویسید. ص ۱۳۳ و ۱۴۲-۲ نمره

جواب: نقیض: بعضی انسان‌ها متفکر نیستند.
متضاد: هیچ انسانی متفکر نیست.
متداخل: بعضی انسان‌ها متفکر هستند.
عکس نقیض مخالف: هیچ غیر متفکری انسان نیست.

۲

۸- قیاس اقترانی و قیاس استثنایی را با ذکر مثال تعریف کنید. ص ۱۶۵-۲ نمره

جواب: قیاس اقترانی، قیاسی است که به نتیجه یا نقیض آن در مقدمات تصریح نشده باشد. مثل شارب الخمر فاسق است. فاسق شهادتش مقبول نیست. نتیجه: شارب الخمر شهادتش مقبول نیست.

قیاس استثنایی: قیاسی که به عین نتیجه یا نقیض آن در مقدمات تصریح شده باشد. مثل: ان کان محمداً عالماً فواجب احترامه لکنه عالم. نتیجه: فمحمد واجب احترامه.

۹- علت عقیم بودن قیاسات زیر را بنویسید. ص ۱۷۰ و ۱۷۸ - ۲ نمره

۲

الف) شراب از انگور است. - انگور حلال است، پس شراب حلال است. جواب: چون حد وسط کامل تکرار نشده است.

ب) هیچ انسانی اسب نیست. - بعضی حیوانات اسبند، پس بعضی انسان‌ها حیوان نیستند. جواب: شکل دوم - عقیم است چون کبری باید کلیه باشد.

ج) بعضی انسان‌ها حیوانند. - بعضی حیوان‌ها اسبند، پس بعضی انسان‌ها اسبند. جواب: هر دو مقدمه جزئی هستند.

د) هیچ کلاغی انسان نیست - برخی انسان‌ها سیاهند، پس برخی کلاغ‌ها سیاه نیستند. جواب: صغری سالبه و کبری جزئی است.

۱۰- با توجه به قیاس «اگر این فلز حرارت ببیند، منبسط می‌شود. - و لکن این فلز منبسط شده است. - پس این فلز حرارت دیده است» به سؤالات زیر پاسخ دهید. ص ۲۱۰ - ۲ نمره

۲

الف) نوع این قیاس را مشخص کنید.

جواب: قیاس استثنایی اتصالی (۰/۵ نمره)

ب) آیا شیوه استنتاج در آن صحیح است؟ به چه دلیل؟

جواب: خیر. (۰/۵ نمره) تنها دو شیوه در این نوع استدلال صحیح است. الف. وضع مقدم که وضع تالی را نتیجه می‌دهد. ب. رفع تالی که رفع مقدم را نتیجه می‌دهد ولی وضع تالی که در این قیاس از آن استفاده شده شیوه صحیحی نیست. (۱ نمره)

۲

۱۱- قیاس «خلف» و «ضمیر» را تعریف کنید. ص ۲۱۳ و ۲۱۹ - ۲ نمره

جواب: قیاس خلف: قیاس مرکبی که مطلوب را اثبات می‌کند از طریق ابطال نقیض آن.

قیاس ضمیر: قیاسی که فقط کبرای آن حذف شده باشد قیاس ضمیر نام دارد.

۱

۱۲- «تمثیل» را تعریف کرده و بگویید در چه صورت «تمثیل» نتیجه‌ی یقینی دارد؟ ص ۲۲۵ - ۱ نمره

جواب: اثبات حکم برای جزئی، به دلیل ثبوت آن حکم برای جزئی دیگر مشابه آن - زمانی که بدانیم و یقین کنیم جامع، علت تامه ثبوت حکم در اصل است.